

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਕੀਨੇ ਪਾਪ ਕੇ ਬਹੁ ਕੋਟ ॥ ਦਿਨਸੁ ਰੈਨੀ ਥਕਤ ਨਾਹੀ ਕਤਹਿ ਨਾਹੀ ਛੋਟ ॥੧॥
ਰਹਾਉ ॥ ਮਹਾ ਬਜਰ ਬਿਖ ਬਿਆਧੀ ਸਿਰਿ ਉਠਾਈ ਪੋਟ ॥ ਉਘਰਿ ਗਈਆਂ ਖਿਨਹਿ ਭੀਤਰਿ
ਜਮਹਿ ਗ੍ਰਾਸੇ ਝੋਟ ॥੧॥ ਪਸੁ ਪਰੇਤ ਉਸਟ ਗਰਧਭ ਅਨਿਕ ਜੋਨੀ ਲੇਟ ॥ ਭਜੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਗੋਬਿੰਦ
ਨਾਨਕ ਕਛੁ ਨ ਲਾਗੈ ਫੇਟ ॥੨॥੮੧॥੧੦੪॥ {ਪੰਨਾ 1224}

ਪਦਅਰਥ:- ਬਹੁ—ਅਨੇਕਾਂ। ਕੋਟ—ਕਿਲੋ, ਵਲਗਣਾਂ। ਰੈਨੀ—ਰਾਤ। ਦਿਨਸੁ—ਦਿਨ। ਕਤਹਿ—ਕਿਤੇ ਭੀ।
ਛੋਟ—ਖਲਾਸੀ।੧। ਰਹਾਉ।

ਬਜਰ—ਬੱਜਰ, ਕਰੜੇ। ਬਿਖ—ਆਤਮਕ ਮੌਤ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਹਰ। ਬਿਆਧੀ—ਰੋਗ। ਸਿਰਿ—ਸਿਰ
ਉੱਤੇ। ਪੋਟ—ਪੋਟਲੀ। ਜਮਹਿ—ਜਮਾਂ ਨੇ। ਗ੍ਰਾਸੇ—ਫੜ ਲਏ। ਝੋਟ—ਕੇਸ, ਝਾਟਾ।੧।

ਪਰੇਤ—ਪ੍ਰੇਤ ਜੂਨ। ਉਸਟ—ਉਸ਼ਟ, ਉੱਠ। ਗਰਧਭ—ਖੇਤਾ। ਲੇਟ—ਲੇਟਦਾ, ਰੁਲਦਾ। ਭਜੁ—ਭਜਨ ਕਰ।
ਸਾਧ ਸੰਗਿ—ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ। ਫੇਟ—ਸੱਟ।੨।

ਅਰਥ:- ਹੇ ਭਾਈ! (ਹਰਿ-ਨਾਮ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਕੇ) ਮਨੁੱਖ ਪਾਪਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਵਲਗਣਾਂ (ਆਪਣੀ ਜਿੰਦ ਦੇ ਦੁਆਲੇ)
ਖੜੀਆਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਿਨ ਰਾਤ (ਪਾਪ ਕਰਦਿਆਂ) ਥੱਕਦਾ ਨਹੀਂ (ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ) ਕਿਤੇ ਭੀ
(ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ) ਇਸ ਦੀ ਖਲਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।੧। ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਭਾਈ! (ਹਰਿ-ਨਾਮ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਕੇ) ਮਨੁੱਖ ਬੜੇ ਕਰੜੇ ਅਤੇ ਆਤਮਕ ਮੌਤ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਪੋਟਲੀ
(ਆਪਣੇ) ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜਮਾਂ ਨੇ (ਆ ਕੇ) ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਲਿਆ, ਤਦੋਂ ਇਕ ਖਿਨ ਵਿਚ ਹੀ
(ਇਸ ਦੀਆਂ) ਅੱਖਾਂ ਉਘੜ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਪਰ ਤਦੋਂ ਕੀਹ ਲਾਭ?)।੧।

ਹੇ ਭਾਈ! (ਪਾਪਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਡਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ) ਜੀਵ ਪਸ਼ੂ, ਪ੍ਰੇਤ, ਉੱਠ, ਖੇਤਾ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕਾਂ ਜੂਨਾਂ ਵਿਚ ਰੁਲਦਾ
ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਹੇ ਨਾਨਕ! (ਆਖ—ਹੇ ਭਾਈ!) ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਟਿਕ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰਿਆ ਕਰ,
ਫਿਰ (ਜਮਾਂ ਦੀ) ਰਤਾ ਭਰ ਭੀ ਚੋਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ।੨। 81। 104।